



ВІВТОРОК 1 СЕРПНЯ

XXXIV ЧЕМПІОНАТ СРСР

„ДИНАМО“ — „СПАРТАК“

(Київ)

(Москва)

# ФУТБОЛ

Київ—1972

## НАШІ ГОСТІ

Московський «Спартак» — один з найпопулярніших футбольних клубів країни. Цього сезону він ювіляр — святкує піввіку свого існування.

Так, саме 50 років тому було створено команду МКС (Московський клуб спорту), на ґрунті якої зріє талановитий футбольний колектив, що здобув чимало яскравих перемог і дав нашій країні десятки видатних майстрів. Ще раз згадаємо такі славні імена: А. Акимов, В. Жмельков, брати Андрій, Микола, Олександр і Петро Старостіні, однофамільці Віктор і Василь Соколови, М. Тищенко, Ю. Седов, М. Огоньков, С. Леута, О. Тимаков, К. Рязанцев, І. Нетто, О. Парамонов, А. Масльонкін, А. Крутиков, В. Степанов, Г. Глазков, С. Сальников, М. Демєнтьєв, М. Симоняя, А. Ісаєв, А. Ільїн, Г. Хусанов і чимало інших.

Команда не відразу прибрала свою нинішню назву, з якою завоювала найбільшу популярність. Крім МКС, вона іменувалася також «Красная Пресня», «Пищевик», «Дукат», «Промкооперація», а в 1933 році її вирішили назвати «Спартак». В усі часи існування колективові передусім був притаманний бойовий дух, виняткова мужність і тверда вдача. Саме ці риси допомагали колективові відігравати провідну роль в радянському футболі не лише за часів піднесення, а й тоді, коли команда переживала труднощі, пов'язані зі зміною поколінь. У довоєнних сезонах «Спартак» зібрав найбільшу колекцію перемог у чемпіонатах країни і в розіграшах Кубка. Перших повоєнних років цей клуб поступово відновляв свою силу і спочатку в чемпіонатах грав невдало, зате компенсував себе успіхами в поєдинках за кришталевий приз. 50-х років «Спартак» знову очолює турнірні таблиці поперемінно з земляками динамівцями. Характерно, що в роки найбільших успіхів збірної СРСР, що їх увінчав олімпійський тріумф у Мельбурні 1956 року, в ній виступала мало не вся спартаківська команда. Та й у 60-і роки спартаківці зуміли двічі стати чемпіонами країни, не раз здобували призові місця, вигравали Кубок СРСР. Це дає підстави назвати «Спартак» найстабільнішим висококласним клубом в історії радянського футболу.

Нині спартаківці сміливо омолоджують свій склад. Поруч з такими досвідченими гравцями, як Геннадій Логофет, Євген Ловчев, Сергій Ольшанський, Микола Кисельов, Василь Ка-

## АФІША ЧЕМПІОНАТУ матчі 1 серпня

«ДИНАМО» К	— «СПАРТАК»	(1 : 1)
«Динамо» Тб	-- «Арарат»	(0 : 2)
«Зоря»	— «Нефтчі»	(1 : 3)
«Торпедо»	— «Динамо» М	(4 : 1)
СКА Р	— «Кайрат»	(2 : 1)
«Дніпро»	— «Карпати»	(1 : 0)

У дужках — результати зустрічей першого кола.

Аналізуючи підсумки першого кола, легко дійти висновку про певне вирівнювання класу команд вищої ліги. Тільки «Зоря» помітно випереджає переслідувачів, а «Локомотив» явно відстає. Зате решта чотирнадцять колективів ідуть впритул один за одним. У турнірній таблиці, яку ми наводимо в цій програмі, на другому місці стоїть «Арарат», який втратив 14 очок. На передостанньому — «Нефтчі», що має 17 втрачених очок. Вже цей факт дивує — на якому маленькому «клаптику» турнірних сходин розмістилися майже всі команди вищої ліги! Адже варто ереванцям зазнати кількох поразок, а бакинцям здобути в цей час перемоги, і вони легко поміняються місцями...

У такій ситуації вирішальну роль починають відігравати не тільки суто футбольні якості суперників, а й морально-вольові. Лише справжні спортивні бійці спроможні подолати примхи долі, довести свою силу, вийти на гребінь турнірної хвилі. З цієї точки зору особливо цікава сьогоднішня зустріч між двома клубами, які мають високу репутацію, хороший добір гравців, але не можуть цього сезону похвалитися стабільною і твердістю свого турнірного кроку. Для когось із сьогоднішніх суперників перемога може стати вирішальною в сезоні, дати хороший заряд енергії для дальших успіхів у чемпіонаті СРСР.

липов, Віктор Папаєв, Галімзян Хусаїнов, виступає здібна молодь: 19-річний форвард Валерій Андреев, півзахисники Віталій Мірзоев і Михайло Булгаков, захисник Микола Абрамов та інші. Ясна річ, коли ансамбль формується, команда певний час виступає нерівно. Так і нинішнього сезону: «Спартак» може блискуче виграти підряд у динамівців Тбілісі — 5:0 та динамівців Москви — 4:1, а потім безбарвно програти мінчанам. Але колектив поступово набуває впевненості і стабільності. Він уже зараз є грізним претендентом на призові місця.

### З СПАРТАКІВСЬКОЇ СТАТИСТИКИ

...У 33-х попередніх чемпіонатах СРСР московські спартаківці провели 861 матч: виграли 435, звели внічию 221, програли 205, забили 1567 м'ячів, пропустили 931.

...Дев'ять разів «Спартак» був чемпіоном країни — 1936 (осінь), 1938, 1939, 1952, 1953, 1956, 1958, 1962, 1969 рр. Другим призером ставав у п'яти розиграшах — 1937, 1954, 1955, 1963, 1968 рр., третім — у семи чемпіонатах — 1936 (весна), 1940, 1948, 1949, 1957, 1961, 1970 рр.

Найвлучніший бомбардир клубу — М. Симолян, який у чемпіонатах СРСР забив 133 голи.

...У збірній СРСР виступали 32 футболісти «Спартака». Понад п'ятнадцять матчів зіграли: І. Нетто — 57 ігор (забив 4 м'ячі), А. Масльонкін — 33(1), А. Ільїн — 33(16), Г. Хусаїнов — 30(4), Б. Татушин — 28(10), М. Симолян — 23(12) М. Огоньков — 23, С. Сальников — 18(7), Г. Логофет — 17, Є. Ловчев — 17, А. Ісаєв — 16(6).

Спартаківці мають славу кубкової команди: вони провели найбільше від усіх клубів зустрічей за кришталевий приз — 120, причому 85 виграли, 13 звели внічию, 22 програли при загальній різниці м'ячів 279—111. Вони встановили своєрідний рекорд, здобувши Кубок СРСР дев'ять разів: 1938, 1939, 1946, 1947, 1950, 1958, 1963, 1965, 1971 рр. Тричі виступали у фіналі — 1948, 1952, 1957 рр.

### СТАРШИЙ ТРЕНЕР ГОСТЕЙ

Є футболісти, які залишили такий пам'ятний слід в історії спорту, що їхні імена ніколи не забуваються. До таких майстрів можна віднести і заслуженого майстра спорту, заслуженого тренера РРФСР Микиту Павловича Симоляна. І залишивши поле, він не розпрощався з футболом і, поза сумнівом, буде відданий йому все життя.

Двадцятидвохрічним юнаком розпочав він виступати як центрофорвард за столичний «Спартак» і грав з 1948 по 1959 рік. Високотехнічний футболіст, тонкий стратег і організатор спартаківських атак, Симолян досі лишається рекордсменом клубу за кількістю забитих м'ячів у чемпіонатах країни. П'ять сезонів (1954—1958 рр.) виступав Микита Павлович у складі збірної СРСР, і в 23 матчах забив 12 голів. Він був учасником і чемпіоном Олімпійських ігор 1956 року в Австралії, брав участь у чемпіонаті світу в Швеції 1958 року.

1960 року Микита Симолян закінчив вищу школу тренерів і перейшов на тренерську роботу до свого рідного спартаківського колективу. Під його орудою «Спартак» двічі завойовував золоті медалі чемпіонів СРСР (1962 і 1963 рр.), тричі — Кубок 1963, 1965, 1971 років.

Були в ці роки в біографії «Спартака» не лише злети. Але і в часи невдач ця команда не трачала свого бойового духу, атакуючого почерку. І в цьому також заслуги Симоляна—тренера.

### ВЗАЄМНІ РАХУНКИ

Київське «Динамо» і московський «Спартак» — незмінні учасники всіх чемпіонатів країни. Впродовж 36 років між ними відбулося 62 двобої. 24 рази перемагали спартаківці, в 16 матчах — динамівці, 22 гри закінчилися внічию. Київня забили 72 м'ячі, москвичі — 93.

Серед минулих поєдинків — небагато «сухих» нічиїх — (8). Типовіші такі матчі, як-от на фініші чемпіонату СРСР 1956 року, коли було забито 7 голів (4:3 на користь спартаківців).

Рекордсмен за числом виступів проти «Спартака» — воротар О. Макаров. Він 17 разів захищав ворота киян у матчах з спартаківцями.

Динамівці всі свої 72 м'ячі у ворота спартаківців провели самі, а москвичам тричі «допомогли» кияни А. Лерман, В. Єрохін, Б. Русланов, «зрізавши» м'ячі в свої ворота.

У попередніх зустрічах цих клубів було зареєстровано п'ять усунень з поля (москвичі — Г. Глазков, С. Артем'єв, А. Крутиков, кияни — И. Лифшиць і В. Бельков) і дванадцять 11-метрових ударів (з них 9 — у ворота киян).

Ось підсумки всіх поєдинків у попередніх чемпіонатах СРСР (зліва — голи динамівців):

1936 р. 1:3, 3:3	1956 р. 1:1, 3:4
1937 р. 2:1, 1:1	1957 р. 2:1, 2:3
1938 р. 1:1	1958 р. 1:1, 2:3
1939 р. 1:3, 2:2	1959 р. 1:0, 2:2
1940 р. 1:5, 2:2	1960 р. 1:0, 3:3
1945 р. 1:2, 0:1	1961 р. 0:2, 2:0
1946 р. 1:2, 2:2	1962 р. 1:2, 0:2
1947 р. 0:0, 0:0	1963 р. 2:1, 1:3
1948 р. 0:2, 0:1	1964 р. 1:1, 2:2
1949 р. 0:0, 0:3	1965 р. 0:0, 2:0
1950 р. 0:0, 4:1	1966 р. 1:0, 1:0
1951 р. 1:0, 0:0	1967 р. 1:0, 2:0
1952 р. 1:4	1968 р. 3:3, 1:0
1953 р. 1:3, 0:2	1969 р. 1:2, 0:1
1954 р. 2:4, 1:1	1970 р. 0:0, 0:1
1955 р. 0:0, 0:4	1971 р. 2:0, 3:2

Нагадаємо, що матч першого кола нинішнього чемпіонату відбувся 15 травня в Москві і закінчився внічию — 1:1. На 36-й хвилині В. Папаєв відкрив рахунок, а на 44-й А. Пузач відновив рівновагу.

## ФУТБОЛЬНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

### Другі в Європі

Минулого сезону футболісти київського «Динамо» посіли друге місце в Європі за кількістю глядачів, що відвідували матчі за їхнього участю. Пересічно кожна зустріч киян збирала близько 60000 глядачів. Чемпіони СРСР поступилися лише перед західноберлінською «Гертоєю», ігри якої збирали в середньому близько 63000 боліальників.

## Тренер на півроку

Ще свіжий у пам'яті київських боліальників матч між збірними СРСР і Перу на Центральному стадіоні столиці України, що відбувся в квітні цього року. Тоді гостей очолював угорський тренер Лайонс Бароті. Нещодавно він залишив цей пост, пропрацювавши з командою лише півроку. Новим тренером збірної Перу призначено уругвайця Роберто Скарона, який до цього очолював клуб «Універсітаріо» (Ліма), що був фіналістом останнього розіграну Кубка південноамериканських чемпіонів.

## Страйк суддів

Нещодавно оголосили страйк... футбольні арбітри Ізраїлю. Вони вимагають навести порядок на стадіонах. Річ у тім, що впродовж кількох тижнів ряд суддів зазнали тілесних пошкоджень від «заповзятих боліальників», не згодних з їх діями. Траплялися випадки, коли з суддями розбивалися й гравці.

## Алкогільна приманка

Англійська фірма «Белл», що виробляє алкогільні напої, встановила щомісячну нагороду найкращому тренерові футбольної клубної команди. Приз — діжка віскі! Можливо, антиспортивний приз змусив журналістів іронізувати щодо того, що «призери» «Белл» міняються щомісяця.

## Пеле і Гамлет

Одне з перших запитань, на які довелося відповідати президентові ФІФА серу Стенлі Роузу, коли він прибув до Бразилії на розіграні «Кубка незалежності», стосувалося прогнозів на чемпіонат світу 1974 року. Президент без вагань відповів, що найкращі шанси має команда ФРН. А про бразильців сказав: «Збірна Бразилії без Пеле — все одно, що спектакль «Гамлет» без Гамлета. І все-таки бразильці завдадуть чимало прикростей західнонімецьким футболістам».

### Протест прикордонників

Гра між австрійською командою «Вієнна» і брatisлавським «Слованом» не відбулася... внаслідок захоплення відеонцив модою. У їхніх паспортах — фотографії нормальних молодих людей. А перед чехословацькими прикордонниками з'явилися зарослі волоссям до плечей парубки.

Футболістам запропонували повернутися додому і там або постригтися, або оформити нові документи.

### ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ

станом на 22 липня

	І	В	Н	П	М	О
1. «Зоря»	15	10	2	3	28—14	22
2. «Арарат»	16	6	6	4	21—12	18
3. «Динамо» Тб	15	7	4	4	16—14	18
4. ЦСКА	16	8	2	6	18—18	18
5. «Дніпро»	15	5	7	3	20—16	17
6. «Динамо» К	15	5	6	4	22—19	16
7. «Динамо» Мн	15	5	6	4	15—13	16
8. «Зеніт»	16	5	6	5	20—19	16
9. «Торпедо» М	16	6	4	6	14—20	16
10. «Спартак» М	15	6	3	6	20—14	15
11. СКА Р	16	5	5	6	18—19	15
12. «Карпати»	16	5	4	7	13—17	14
13. «Динамо» М	15	5	3	7	14—18	13
14. «Кайрат»	16	2	8	6	9—16	12
15. «Нефтчі»	14	4	3	7	12—21	11
16. «Локомотив»	15	2	5	8	11—21	9

### ОРІЄНТОВНІ СКЛАДИ КОМАНД

#### «ДИНАМО» (Київ)

- Е. Рудаков
- С. Доценко
- М. Фоменко
- В. Матвієнко
- С. Решко
- В. Трошкін
- В. Мунтян
- В. Колотов
- А. Бишовець
- В. Веремєєв
- О. Блохін

Ст. тренер —  
засл. тренер СРСР  
О. О. СЕВИДОВ

Тренери —  
засл. тренер УРСР  
М. М. КОМАН  
засл. майстер спорту  
А. А. БІБА

#### «СПАРТАК» (Москва)

- Ю. Дарвін
- Г. Логофет
- С. Ольшанський
- Е. Ловчев
- М. Абрамов
- М. Кисельов
- В. Мірзоев
- Г. Хусаїнов
- В. Андрєєв
- М. Булгаков
- В. Рєдін

Начальник команди —  
заслужений майстер  
спорту  
М. П. СТАРОСТІН

Ст. тренер —  
заслужений тренер СРСР  
М. П. СИМОНЯН  
Тренер —  
заслужений тренер РРФСР  
А. К. ІСАЄВ.

Остаточні склади команд будуть оголошені на стадіоні по радіо та показані на світлових табло перед початком матчу.

УПРАВЛІННЯ СПОРТИВНИХ СПОРУД

Ціна 4 коп.

Київське обласне управління по пресі.

БФ 19929. Вид. № 591. Зам. 2816. Тираж 5000. КМД-2.

Изд. № 7193. Зак. 428. Тираж. 50 000. Киевская книжная типография № 6.